

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Погоджено

Перший проректор закладу вищої
освіти з науково-педагогічної роботи

 Валентин ДВОРНИК

«26» грудня 2023 р.

Схвалено

Вченою радою ПДМУ

Протокол № 4

«27» грудня 2023 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

курсів підвищення кваліфікації за темою:

«Удосконалення педагогічної майстерності в системі вищої медичної освіти. Сучасні підходи та інтерактивні цифрові технології до створення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Психологічні аспекти взаємодії викладачів і здобувачів вищої освіти під час воєнного стану в Україні»

Полтава 2023

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Валентин ДВОРНИК – перший проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи, д. мед. н., професор

Давид АВЕТИКОВ – проректор закладу вищої освіти з навчальної роботи, д. мед. н., професор

Іван СТАРЧЕНКО – начальник навчального відділу, д. мед. н., професор

Наталія ДОРОХОВА – начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти

Світлана ПЕТРИШИНА – методист навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти

Навчальна програма курсів підвищення кваліфікації за темою: «Удосконалення педагогічної майстерності в системі вищої медичної освіти. Сучасні підходи та інтерактивні цифрові технології до створення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Психологічні аспекти взаємодії викладачів і здобувачів вищої освіти під час воєнного стану в Україні».

Інформаційний обсяг навчальної програми – загальний обсяг навчальної програми становить 150 академічних годин (5 кредитів ЄКТС), з них 50 годин аудиторних (1,67 кредиту ЄКТС) і 100 годин самостійної роботи (3.33 кредиту стажування науково-педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету».

Форма підвищення кваліфікації – в online-режимі.

Вид підвищення кваліфікації – навчання за програмою підвищення кваліфікації, яка розроблена за модульною системою і складається з п'яти модулів.

Термін проведення: 05.02.2024 р. – 08.03.2024 р.

Місце виконання програми – Полтавський державний медичний університет.

Мова викладання – українська.

Форма контролю – залік

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації – свідоцтво про підвищення кваліфікації

Вартість програми – безоплатна для науково-педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Загальні положення

1.1. Ця навчальна програма розроблена відповідно до чинних Законів «Про вищу освіту» №1556-VII (із змінами від 02.09.2020р.) від 1 липня 2014 року, «Про освіту» № 2145-VIII (із змінами від 18.06.2020р.) від 5 вересня 2017 року, «Про наукову і науково-технічну діяльність» №848-VIII від 25 листопада 2015 року, Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579, «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800, наказу Міністерства освіти і науки України від 04.12.2020 р. № 1504 «Деякі питання професійного розвитку науково-педагогічних працівників», «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Полтавського державного медичного університету».

Актуальність програми з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету полягає у засвоєнні методики викладання у закладі вищої освіти, плануванні та організації освітнього процесу на засадах компетентнісного підходу, організаційно-правового забезпечення освітнього процесу, формування педагогічної майстерності викладача як найважливішого фактору досягнення якості сучасної освіти.

Мета програми – вдосконалення рівня професійно-педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності щодо проведення освітньої діяльності та забезпечення її методичної та наукової складових.

2. Напрямок програми – формування та закріплення практичних навичок викладача, отримання досвіду інтерактивної взаємодії учасників освітнього процесу, удосконаленні професійної компетентності, педагогічної майстерності, психологічних поведінкових наук для подальшого професійного розвитку науково-педагогічних працівників.

Основні завдання курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних педагогічних працівників є:

- вивчення передового педагогічного досвіду, ознайомлення із сучасними досягненнями науки і техніки та перспективами їх розвитку;
- набуття досвіду вдосконалення змісту, форм, засобів, підходів і методів навчання з урахуванням його цільового спрямування, здобутої освіти, досвіду практичної роботи та професійної діяльності, їх інтересів і потреб;
- поглиблення знань і розвиток професійно значущих умінь у сфері педагогічного спілкування з усіма учасниками науково-педагогічного процесу з метою створення оптимальних умов для реалізації мети та завдань навчання й виховання;
- усвідомлення психологічних особливостей науково-педагогічної діяльності та шляхів її опанування;
- усвідомлення та збереження ментального здоров'я в сучасному світі та сприяння позитивному ставленню до особистого та колективного психічного благополуччя;
- інтерактивна взаємодія та професійно-особистісний розвиток для підвищення ефективності професійного спілкування та здійснення педагогічної діяльності;
- вміння ефективно говорити перед аудиторією, створювати чіткі презентації та донести медичну інформацію за допомогою інтерактивних засобів;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі та розробка власного інтерактивного додатку чи віртуальної реальності;

- здатність до створення безпечних, психологічно-комфортних та толерантних умов освітнього процесу;
- здатність використовувати засоби сучасних інформаційних технологій під час спілкування та передачі інформації в освітньому середовищі;
- здатність використовувати педагогічні та психологічні знання при викладанні дисциплін зі спеціальності на належному рівні педагогічної майстерності.

Програма курсу підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету структурована на такі змістові модулі:

- Навчально-методичне забезпечення сучасного освітнього процесу;
- Організаційно-педагогічні умови впровадження змішаного формату навчання;
- Актуальні завдання у сфері медичної освіти: визначення стратегій та знаходження ефективних рішень;
- Психологічний комфорт у навчанні в умовах воєнного стану;
- Сучасні тенденції навчання в галузі медицини: інноваційні методи та сучасні підходи до освітнього процесу.

Навчально-тематичний план за модульною системою

Модуль 1. Навчально-методичне забезпечення сучасного освітнього процесу

Дата проведення: з 05.02.2024 р. по 09.02.2024 р.

Загальна кількість годин/кредитів – 30 годин/1 кредит

№ з/п	Назви тем	Кількість годин		
		Лекції	Самостійна робота	Усього
1	Педагогічна техніка викладача університету в контексті дидактики вищої школи	2 05.02.	4	6
2	Застосування сучасних стратегій і компетентного підходу при підготовці здобувача вищої освіти	2 06.02.	4	6
3	Інноваційні та інтерактивні форми і методи навчання	2 07.02.	4	6
4	Методика підготовки, проведення та аналізу лекцій у вищій медичній школі	2 08.02.	4	6
5	Види, засоби, форми і методи педагогічного контролю у вищій школі. Критерії оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	2 09.02.	4	6
	Всього	10	20	30

Модуль 2. Організаційно-педагогічні умови впровадження змішаного формату навчання

Дата проведення: з 12.02.2024 р. по 16.02.22024 р.

Загальна кількість годин/кредитів – 30 годин/1 кредит

№ з/п	Назви тем	Кількість годин		
		Лекції	Самостійна робота	Усього
1	Змішане навчання як інноваційний підхід інтеграції освітнього процесу в закладах вищої освіти	2 12.02.	4	6
2	Педагогічні особливості змішаного навчання: використання інтерактивних методів, відповідність змішаного навчання сучасним вимогам до освіти	2 13.02.	4	6
3	Якість освіти в змішаному навчанні в умовах воєнного стану: вимоги до викладачів, відповідність освітнього процесу сучасним вимогам до медичної освіти. Оцінювання та контроль якості знань у змішаній формі навчання	2 14.02.	4	6
4	Методи навчання у вищій школі (акредитаційний контекст)	2 15.02	4	6
5	Технологія освітнього проєкту. Елементи проєктного практикуму	2 16.02.	4	6
	Усього	10	20	30

Модуль 3. Актуальні завдання у сфері медичної освіти: визначення стратегій та знаходження ефективних рішень

Дата проведення: з 19.02.2024 р. по 23.02.2024 р.

Загальна кількість годин/кредитів – 30 годин/1 кредит

№ з/п	Назви тем	Кількість годин		
		Лекції	Самостійна робота	Усього
1	Правове регулювання освітньої та наукової діяльності України: практика діяльності закладів вищої освіти. Особливості освітньої діяльності іноземців в сучасних ЗВО	2 19.02.	4	6
2	Формування проєктувальної та науково-дослідницької компетентності НПП: побудова власної траєкторії професійного зростання	2 20.02.	4	6
3	Медична та фармацевтична освіта в Україні та Європі. Європейський досвід викладання клінічних дисциплін	2 21.02.	4	6

4	Актуальні проблеми модернізації вищої медичної освіти в Україні	2 22.02.	4	6
5	Ораторське мистецтво в діяльності НПП: теорія і практика педагогічної комунікації	2 23.02.	4	6
	Усього	10	20	30

Модуль 4. Психологічний комфорт у навчанні в умовах воєнного стану

Дата проведення: з 26.02.2024 р. по 01.03.2024 р.

Загальна кількість годин/кредитів – 30 годин/1 кредит

№ з/п	Назви тем	Кількість годин		
		Лекції	Самостійна робота	Усього
1	Визначення воєнного стресу та вплив на психологічний стан людини. Ознайомлення з практиками саморегулювання та техніками для зменшення стресу	2 26.02.	4	6
2	Психологічні особливості здобувачів вищої освіти та НПП в умовах війни та їхнє урахування в освітній	2 27.02.	4	6
3	Люди із досвідом війни. Комунікація. Взаємодія. Підтримка	2 28.02.	4	6
4	Розлади специфічно асоційовані зі стресом	2 29.02.	4	6
5	Інформаційна психогігієна	01.03.2	4	6
	Усього	10	20	30

Модуль 5. Сучасні тенденції навчання в галузі медицини: інноваційні методи та сучасні підходи до освітнього процесу

Дата проведення: з 04.03.2024 р. по 08.03.2024 р.

Загальна кількість годин/кредитів – 30 годин/1 кредит

№ з/п	Назви тем	Кількість годин		
		Лекції	Самостійна робота	Усього
1	Академічна доброчесність в освітньому процесі: поняття та правові засади	2 04.03.	4	6
2	Заочна форма навчання: особливості та переваги	2 05.03.	4	6
3	Інтерактивні цифрові технології та ефективна комунікація у медичних ЗВО	2 06.03.	4	6
4	Особливості запровадження засобів імерсійної освіти в медичних ЗВО	2 07.03.	4	6
5	Штучний інтелект у вищій медичній освіті	2 08.03.	4	6

Програмні результати навчання:

- вдосконалення методів та процесів забезпечення якості освіти та створення сприятливого середовища для взаємодії між викладачем і здобувачем вищої освіти;
- розуміння особливостей процесів викладання і навчання здобувачів вищої освіти;
- знання і розуміння способів реалізації інтеграційного підходу в навчанні здобувачів вищої освіти;
- розвинені вміння організувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проєктування, оцінювання);
- розробляти та реалізовувати сучасні освітньо-професійні програми підготовки здобувачів вищої освіти із використанням різноманітних методів, форм і технологій;
- здатність до використання власного творчого потенціалу; готовність до саморозвитку, самореалізації;
- володіти системними знаннями про норми, типи, культуру професійно-педагогічного спілкування, ділового мовлення засобами продуктивної комунікативної взаємодії;
- оволодіння методиками, технологіями, формами та прийомами комунікативного спрямування освітнього процесу;
- розвиток власної життєво-професійної ефективності і формування авторського педагогічного стилю, як складової особистісно-професійного самовдосконалення;
- готовність до використання у практичній діяльності основних принципів, методів, прийомів сучасної риторики та розроблення індивідуального плану розвитку комунікативної ефективності особистості в освітньому процесі;
- знати системні підходи використання ІКТ та використання спеціальних програм для створення інтерактивних навчальних матеріалів;
- розробка програм та додатків, які сприяють інтерактивному навчанню в медичному освітньому середовищі;
- здатність розуміння призначення і можливості прикладних програмних продуктів для проєктування, організації і представлення результатів науково-дослідної діяльності;
- створення та використання у навчальному процесі сучасних електронних навчальних матеріалів і організації ефективного доступу до них через Інтернет, формування дистанційної системи навчання, розвиток інформаційної взаємодії та інтеграції вищого навчального закладу у світовий інформаційний освітній простір.

Використана і рекомендована література

1. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2013. – С.348.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав., 2004. – С.352.
3. Інноваційні педагогічні технології: посібник / За ред. О.І. Огієнко. Київ, 2015. 324 с.
4. Пехота О.М. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / ред. О.М. Пехота. Київ: Вид. А.С.К., 2002 – С.252.
5. Гнезділова К. М. Моделі та моделювання у професійній діяльності викладача вищої школи: навч. посіб. / К. М. Гнезділова, С. О. Касярум. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2011. – С.124.
6. Андрущенко В. П. Умови та напрями інноваційного розвитку освіти // Вища освіта в Україні. – 2009. – № 3. – С. 5–13.
7. Кремень В. Г. Освіта і наука України: Шляхи модернізації: факти, роздуми, перспективи. – К.: Грамота, 2003. – С.216.
8. Освітні інноваційні технології у процесі викладання навчальних дисциплін / За ред. О. А. Дубасенюк: Зб. наук.-метод. праць. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2004. – С.261.
9. Львів МР., Рамзаева Т., Світловська М.М. Навчальний посібник для педагогічних інститутів, - М.: Просвещение. 1987. – С.468.
10. Тулькибаєва М.М. Про зміст понять «компетентність» і «компетенції». зб. матеріалів IV Всерос. науч.-практич. конференції викл. педвузів. – М., 2010. – С.5.
11. Пометун О.І. Теорія і практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн/ Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В. Овчарук. – К.: «К.І.С.», 2004. – С. 16-15.
12. Антонюк Л.Л. Компетентнісний підхід у вищій освіті: світовий досвід / Л.Антонюк, Н.В.Василькова, Д.О.Ільницький та ін.. – К.КНЕУ, 2016. – С.66.
13. Байденко В.І. Базові навички (ключові компетенції) як інтегруючий чинник освітнього процесу / В.І. Байденко // Профосвіта і особа фахівця. – 2002. – №3. – С.22–25.
14. Педагогічний коучинг: навч.-метод. посіб. / Т. Ю. Чернова, І. С. Голяд, О. А. Тіщук // за заг. ред. Д. Е. Кільдерова. – Київ, 2016. – С.166.
15. Коломинський Н.Л. Психологія педагогічного менеджменту. – К.: МАУП, 1996. – С.176.

16. Лігоцький А. О. Методологічні аспекти проектування сучасних освітніх систем / А. О. Лігоцький. – К.: Преса України, 1995. – 107 с.
17. Лігоцький А. О. Теоретичні основи проектування сучасних освітніх систем / А. О. Лігоцький. – К.: Техніка, 1997. – 210 с.
18. Організаційно-педагогічні основи методичної роботи: Навч. Посібник. – К.: УПМККО, 1995. – С.180.
19. Педагогічна майстерність: підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А.Зязюна. – 3-є вид., допов. переробл. – К.: СПД Богданова А.М., 2008. – С.376.
20. Томашевська М. О. Колегіальна професійна співпраця (взаємодія) викладача та студентів магістратури як важлива умова професійного становлення майбутніх викладачів вищих навчальних закладів. Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний журнал. Дрогобич. 2017. № 12 (155). С. 141–143.
21. Томашевська М. О. Обґрунтування педагогічних умов підготовки майбутніх викладачів педагогічних дисциплін до професійної взаємодії засобами інтерактивних технологій. Духовність особистості: методологія, теорія і практика: зб. наук. праць. Сєверодонецьк, 2019. Вип. 5 (92). С. 194–204.
22. Томашевська М. О. Кобаль В. І. Професійна взаємодія в освітньому процесі закладу вищої освіти: навч.-метод. посіб. Вид-во: МДУ, 2018. – С. 194.
23. Іванський Р.Д. Формування національно-мовної особистості – основна мета викладання мовних дисциплін у вищих навчальних закладах України // Мова і культура нації. Збірник наукових праць. – Львів, 2001. – С.84-86.
24. Плескач В. Л., Рогушина Ю. В., Кустова Н. П. Інформаційні технології та системи : Підруч. — К. : Книга, 2004. — 519 с.
25. Шевчишена О.В. Критерії сформованості самостійності мислення педагога в контексті професійної діяльності / О.В. Шевчишена // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Психологічні науки. – 2014. – Вип. 2. Т. 1. – С. 275 – 279.
26. Лебедик Л. В. Формування професійних компетенцій майбутніх викладачів вищої школи. Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності і майбутнього : збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 30-31 березня 2017 року) / ред. колегія : В. П. Андрущенко, В. Г. Кремень, Н. Г. Ничкало ; укл. Н. В. Гузій. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. С. 159 – 162.
27. Череповська Н. Візуальна медіакультура : розвиток критичного мислення і творчого сприймання. Київ: Інститут соціальної та політичної психології, 2014. – С.155.

- 28.Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін,І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьева, Г. І. Матукова. – Київ: КНТ, 2014. – 262 с.
- 29.Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача / Н. Ю. Бутенко. – К.: КНЕУ,2005. – 336 с.
- 30.Наказ МОЗ України від 28.09.2012. No 751 «Про створення і впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2001-12#Text>
- 31.Acadicus. Virtual Sim Cent. Shared Content Library. - <https://academic.com/pro-space/>
- 32.Liu, R., Wang, L., Koszalka, T. A., &Wan, K. (2022). Effects of immersive virtual reality classroomson students' academic achievement, motivation and cognitiveload in science lessons.Journal of Computer Assisted Learning, 1–12.
<https://doi.org/10.1111/jcal.12688>